

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI KOZLÖNY.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Kéziratot nem adhatnak vissza.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	Előfizetési ár: A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyilttér soronkint 50 kr. Többesúri hirdetéseknel engedmény
Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	Felelős szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótalajdonos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyilttér soronkint 50 kr. Többesúri hirdetéseknel engedmény

Szeplőtelen fogantatás.

Negyvenedik (1854.) éve, hogy a világ legszebb ünnepét ülte. A mit Isten az emberiség lelkében a hit igaz betűivel irt meg: a vatikánban Krisztus földi helytartója ünnepélyesen hirdette ki: *a szeplőtelen fogantatás hitét.* Minden időre tart fenn az Isten ünnepet, egy-egy villámsugárt az igazság örök fényéből, hogy vele megvilágítsa a halál árnyékában ülő világ esztét és szívét.

Szeplőtelenül fogantatott a szűz, ki Isten fiát szülte: az örök tisztaság hajléka csak szeplőtelen lehet. Az Istenség fensége átárad mindenre, mi őt befogadja és beleegyesül.

Ezen imádatra méltó valóságot szemléljük a szent szűz fogantatásában; s a mint a nap ragyogó képe a harmatcseppekben adja vissza fényét, a szeplőtelenül fogantatott szűz képe új fény sugarában, de örökké szemünkbe ragyog.

Fenn Isten trónusán ülsz Nagyasszonyunk s valóságod, szüzi-anya-ságod a földön tényleg él. Kereslek ártatlanságodban, te a földre mutatsz; látni akarlak hatalmádban, máshoz utalsz; a kereszt tövében keresem szenvedő arcodat: egy másik szűzet, anyát mutatsz: az egyházat, Krisztus jegyese, a szűzet, az anyát.

Egyház, Isten jegyese, kincseinek birtokosa! Minő nevet adjunk neki? Királynő, hatalmas? Mind kevés. Van ezeknél szebb név: *Sancta Mater Ecclesia.* Szeplőtelen a fogantatása, mert Krisztus szívében fogantatott. Szűz anya! A lelkeket szenvedélyesen szereti, mint anya gyermekét nem szerette soha.

Jegyese az egyház, Jézushoz hű mind halálig. Anyaméhe termékeny és millió gyermeket szül a kereszténységben. Anya és mégis szűz, szeplőtelen szűz. Az ő szüzessége a hit; azt

ne bántsátok, mert ez az ő tisztasága. Anya, feláldoz százezerszer világot, de egyetlen gyermekét rosra nem tanítja; de hitves is: feláldoz százezer lelket; hadd kárhozzanak el! De Krisztus hűtlen nem lesz, tanításából egy betűt nem enged el. Vértet nem visel. Nő, anya, ellenségei saját fiai. Kezet nem emel rájuk. Csak könyörögni, remélni, szeretni és boldogítani tud.

És egy nőt, egy anyát, . . . ezt az anyát megütni, megvetni gyalázat, átok és kárhozzat. Ma a szeplőtelen fogantatás napján egy harmadik anya is felénk fordítja bánatos arcát: *a háza.* Ha nem is szeplőtelen, ha nem is malasztal teljes, de mégis anya. Ereje abban rejlik, ha *Nagyasszonyához* esedez oltalomért. De a Nagyasszony őt is a földi képmáshoz utasítja, az *egyházhoz.* Ha inségben kiáltunk hozzá, az egyházhoz küld vigasztalásért, mely türelemre és irgalmasságra tanít. A tolvaj ellen hozzá futhatunk, s ő megállítja azt utjában. A gyilkosnak kezéből kikönyörgi a tört, a hazaáruló lelkéből a gonosz szándékot, a lázadóébből az engedetlenséget.

Hazánk, melynek gyermekei vagyunk, Magyarország Nagyasszonyának oltalmába ajánlatott, . . . már már ezer éve annak, és a szeplőtelen Szűz az egyház karjaiba utasítja nemzetünket. Nem hagytuk el eddig . . . Ő sem hagyott el minket; még királyunk és apostol az egyházban. Kétszeres ünnep tehát a magyarnak a szeplőtelen fogantatás. Ez az Isteni titok, mely még is fény sugar, az örök igazságtól adjon világot a magyar nemzet eszébe és szívébe. Ne térjünk le a hit, az erkölcs, az ősi vallásosság utjáról. *Az egyház anyai karjában fogantattunk, midőn ezer éve nemzetünk keresztény, királyunk apostol lett.* Beszeplősítsük e tiszta nevünket? Itt az évezredes nemzet-ünnep!

Hirdessük ki mi is, a mik mindenkor voltunk, a minek lettünk és fogantattunk: *hirdessük ki a keresztény Magyarországot.* A nemzet csak akkor erős, ha erkölcsös, akkor boldog, ha hisz, akkor független, ha szereti, védi az igazságot, s mind ezt nem leljük fel sehol, csak *vallásos nemzetben és hazában.*

Szomszéd.

Katholikus kör Sáregresen.
Örvendezve tudatjuk elvbarátainkkal, hogy a fejérmegyei katolikus körök száma egygyel szaporodott. *Sáregres* községének lelkes katolikusai *Ullein Ferenc* tanító buzgólkodása folytán s a székesfejérvári kath. nagygyűlés határozatai értelmében katolikus körre tömörültek. De nem elégedtek meg azzal, hanem feliratilag üdvözölték *Zichy Nándor* gróft a kath. nagygyűlés részbeni vezetése és a kath. érdekek megvédésében évek óta kifejtett apostoli munkásságáért, kijelentve egy mellékelt jegyzőkönyvi kivonathban, hogy egyetértenek a nagygyűlés határozatalval. Melegen üdvözöljük ezért *Sáregrest* és hiszünk, sőt tudjuk is, hogy a *sáregresiek* példája nem marad követés nélkül, mert értesüléseink szerint a megye több községében már is készülnek kath. körök.

Zichy Nándor gróf a *sáregresiek* üdvözlését és a kath. kör megalakulását a következő levelekben köszönte meg:

Tisztelt Tanító ur!

Meghatottan köszönöm azon megtisztelő sorokat, melyek által szerencsétlennek, a melyek a szent ügy iránti rendíthetetlen ragaszkodásról tesznek tanúságot s melyeket a jövő szebb idők biztos zálogának tekintendek.

Isten tartsa és áldja meg a derék hitközséget!

Tisztelettel

Buda pesten, 1894. nov. 25.

Zichy Nándor gróf.

Tisztelt Tanító ur!

Az egresi hitközség megbízásából hozzám juttatott jegyzőkönyv és becses kísérő levele az én Egresem derék kath. lakosságának hitközségéről és buzgalomáról oly szép bizonyítékot szolgáltat, hogy annak minden keresztény lélek csak örvend-

nak a hazafiság köpenybe burkolt kozmopolitizmustól és materializmustól ment keresztény szellemű beltartalmára legyenek figyelemmel. Nem nagy a választék ilyenekben, de a ki keres, az majd találja fog.

Ne mellesztünk olyan kigyót koblunkon, amely később megmar bentünket.

Házy Ferencz
tanító.

Agrár vita.

A képviselőház tegnap folytatta a földművelésügyi költségvetés tárgyalását. Figyelemre méltó beszédeket mondtak a költségvetés ellen V i t t m a n János és Károlyi Sándor gróf, míg T i s z a István a költségvetés elfogadását ajánlotta oly teljével liberális szellemben, hogy atyja, T i s z a Kálmán a beszéd végeztével megölelte. Az ülésnek és egyáltalában a földművelési vitának legkimagaslóbb pontja azonban Károlyi Sándor gróf beszéde, mely erős és igazságos kritikát mondott a kormány gazdasági politikájáról. A feltűnő beszéd kivonatát a következőkben adjuk:

Károlyi Sándor gróf azzal kezd, hogy a földművelés az az alap, a mely nélkül Magyarország nem lehet elképzelni. Ezután egyenest a földművelési miniszter programjának bírálatára tér át: A miniszter gazdasági politikájának sulypontját a műtrágya, meg a gazdasági gépekre helyezte. Csakhogy sem egyikből, sem a másiktól nincs annyi, a mennyivel a krízis orvosolható volna. Nem lehet a krízisen a szőlőművelés fölkarolásával sem segíteni, mert ennek eredménye csak tíz év múlva fog mutatkozni. Hasonló nézetben van a folyók szabályozásáról és az agrárbankról is, a melyek a természetes fejlődés szempontjából szükségesek, de a krízist nem állítják meg. Nem emlékezett meg a miniszter az öntözésről, bár a vízrendezésről beszélt.

Pedig az öntözés nagy hasznokat hajtana. A kormánynak egyenes vagy közvetett uton segíteni kellene oly túsulatok létesítését, a melyek az ország öt-hat helyén az öntözésre vállalkoznának. A szőlők megújítása érdekében az ingyen vesszőkön kívül az új szőlőterületek adóit is el kell engedni. Ezzel ellenkezőleg több helyütt még mindig megadóztatják a már elpusztult szőlőket is.

— Mégis?
— Katonához a világ összes kincseirt sem megy férjhez.
— Nem-e? No igyék, mert megmelegszik!

Es ittak egyszer, kétszer, háromszor. Borost a háromszori ivás sem alterálta. Ugyanazon lemondó vonásokkal bacsuzott el a kupicáktól, (Kadarkuti folyton a kezében tartotta) mint a melyekkel beléptekor üdvözölte.

Alig tette be Boros maga után az ajtót, Kadarkuti (Kasso szekundo) azonnal rapportra hívta a Pipinnéjét (igézőbb katonát még nem láttam rapporton.)

— Pipi! szólott Kadarkuti, igaz, hogy te nem szándékozol katonára felesége lenni? (A konyakszag szigorította a hangját.)

— Aki azt mondta, igazat mondott. Megvallom, hogy inkább pártában maradok, semhogy katonára felesége legyek, mert mindennél jobban utálok az uniformist, (pláne, ha nem extra).

— En pedig csakis katonához, adlak!

— Amint tetszik, s akkor én épen sohsem megyek férjhez.

Valamint Kadarkuti, ugy Pipinne is benső meggyőződésből szólott (családi szokás). Meggyőződésükhöz mindketten szívósnan (a legszívósabb pícea: az ember) ragaszkodtak és azt közös meg nem állapodás folytán, másoknak is (különösen aspiránsoknak) elárulták. Ez aztán azt eredményezte, hogy Pipinnét az uniformisták, Kadarkutit pedig a civilek tartották megközelíthetlenné. Így került a makrancos Pipi abba a

Nem gondolt a miniszter *falusi szövetkezetek* alakítására sem, pedig Szeben vidékén a szőlészeti és borászati szövetkezetek már sikerrel működnek. A kecskeméti szőlőtelepítés kecsesgató ugyan a munkásemberre de épp a munkás erejének a legteljesebb kihasználására vezet. Az alföldi nép és a székelység telepítésnek azt a módját, hogy 3—4 frtos földet adnak neki, nem látja célravezetőnek, pedig az államfentartó fajról gondoskodni kell. Nézete szerint *járadék-kölesönök útján nagy birtokokat kell vásárolni* s azokat parcelláinként a lehető legolcsóbban kiosztani. A telopes így az állammal állana szemben, a mely a munkának adott kölcsönért szavatolna. Ez a mód sokkal többet ér az agrárbanknál, a melynél, ugy látszik, a külföldi tőkésre számítanak. Az ilyen részvényes bank különben sem a mezőgazdákra, hanem a részvényesek érdekeire fog gondolni. Inkább szövetkezeti hitelintézetet óhajt, de ezt sem úgy, hogy a kormány kontemplálja, mert ez az államosításra vezetne s kortesszolgálatok teljesítésére volna hivatva.

A járási és községi gazdasági bizottságok tervezése helyett, a mostani egyesületeket kellene szubvencionálni, hogy így *közgazdasági kamarákká* alakulhassanak át. Ajánlatos volna a föld adóterheinek könnyítése mellett, a tőkék megadóztatása is. Meg kell adóztatni a *börzét* is, a melynek spekulációja megtrajta a *természetes drukképződést*. Ezután cáfolja Rosenberg Gyulának az örlési engedélyről mondott állításait s különösen azt hangsúlyozza, hogy az az ár a melyen malmaink a román búzát veszik, 1 frt 80 krval kevesebb a jegyzett árnál, mert nem fizetnek vámost s ebben van a fallácia. Végül a közös vámterületet védi a függetlenségük ellen s kijelenti, hogy a karteles új hajós társaság csak szemfényvesztőnek való kiesésig lesz.

BELFÖLD

— **A helyzet.** Wekerle a mult hét elején azzal a kijelentéssel frissítette fel a már fatalistává vált kormánypartot, hogy a szentesítés csütörtökig, december 6-ig egészen biztosan le fog érkezni. Ez a határidő tegnap este letelt, a szentesítés nem jött s a

hamleti helyzetbe, melynek egyik széléről az örökös pártta vigyorgott rá, a másiktól az uniformisták kacérkodtak vele.

Nem meglepő, sőt megdöbbentő benyomást keltett-e tehát tennie ilyen körülmények között annak a hírlapi tudósításnak, mely Ipi férjhezmenetelét híresztelte? Az ismerősök és beavatottak nem kérték ezt az alternatívát fölállítani, vagy Kadarkuti halt meg s így Pipi a saját kedve szerint ment férjhez, vagy de lehetetlen. Unika nem mehetett katonához (legföljebb tartalékoshoz). Tövis barátom is ugyanezt erősitette.

A szófukar hírlapi tudósítás ajtót nyitott a találgatások végtelen sorozatának. En a szíripei Diogenes. lámpáját fogtam a kezembe és kerestem azt az embert, aki gátat vet a találgatások hasztalan munkájának. A lámpa fénye (a kérdezettek sötét tudatlansága) Kadarkutiig vezetett. Civil létemre, minthogy abba az időbe képzeltem magam, mikor még Ipi a két szék között guggolt, reuegve nyitottam be hozzá.

Kadarkuti, végtelen meglepetésemre, (melynél fogva a fejom sündisznó alakot vett fel) nem mutatott ajtót. Bátorító arckifejezése ezen kérdés megköszöntésére indított:

— Bácsi, tehát Pipinné kifogott magán?

Kadarkuti (közlegény volt a furvizerek-nél) katonás pozícióba vágta magát.

— Már mint én rajtam?

— Ha nem csalódom — magán.

(Vége köv.)

fejletlenség tetőpontra hágott. Emeli a fejletlenséget még a kormány sajtója is. Kinos feltűnést kelteit mindenféle a Hieronymi belügyminiszter szekerétől toló „Pesti Napló”-nak egy cikke, mely a kormányt egyenesen felhívja: Tessék lemondani, ha már elvesztette tekintélyét. A N. Fr. Presse pedig azt írja, hogy a válság most már állandóvá kezd válni s hogy a kormánynak, akár jön a szentesítés, akár nem jön, most már okvetetlenül le kell mondani. Ez osztrák cs. kir. távirati iroda Kálnoky gróf közös külügyminiszter megbízásából határozottan visszautasítja a „Magyar Hírlap” azon inszINUACIÓJÁT, mintha a külügyminiszter és osztályfőnökei az egyházpolitika ellen az ellenzékkel szövetkeztek volna. Kálnoky gr. különben ugyanerre vonatkozólag kijelentette, hogy ő nemcsak osztrák, hanem magyar külügyminiszter is, és mint ilyen igenis van joga tőrdönni azon belpolitikai kérdésekkel, melyek külpolitikánkra is befolyással lehetnek. — A liberális politikai körökben rendkívül nyomott hangulat uralkodik. Sokan elkeseredve kelnek ki Wekerle ellen és azt mondják: Ha Wekerle még a nyári válság után véglegesen visszalépett volna a kormánytól, akkor bukása diésőséges lett volna. De Wekerle újra elvállalta a miniszter elnökséget s azóta nemcsak őt, hanem vele együtt a liberalizmust is egyik megaláztatás és egyik megszégyenítés a másik után érte, de nemcsak a korona, hanem a nép részéről is. Azzal, hogy csütörtökön nem jött a szentesítés, csütörtököt mondott minden liberális törekvés is. — Tegnap egymásután több minisztertanács volt, melyen a válságról tanácskoztak. — A liberális párt zöme még mindig oly szívósnan ragaszkodik a hatalomhoz, hogy hír szerint kész elállani a hátralevő javaslatoktól is. Az indennitvány tárgyalása tekintettel a válság gyors megoldásának égető szükségességére, rövid lesz s így a válság a jövő hét közepén valószínűleg már meg is lesz oldva, mert most már az új juttalék megszavazását sem akarják bevárni. A válság létezésésének egyik legdöntőbb bizonyítéka az, hogy Wekerle támaszának, a börzének hangulata rendkívül nyomott. — Miniszterelnökjelöltnek Bánffy báró mellett most ismét Kállay Béni emlegetik.

— **Válasz az „Egyetértés”-nek.**

Foglalkoztunk már röviden azon támadásokkal, melyeket az „Egyetértés” a néppárt és Tóth Arthur ellen intézett. Tóth Arthur most a következő nyilatkozatban válaszol az „Egyetértés”-nek:

Jóakaróim figyelmeztettek, hogy az „Egyetértés” című némileg függetlenségi színezetű kormánypárti lap dec. 4-iki számában egy vezércikk jelent meg, mely személyem politikai álláspontjával foglalkozik. Midőn a jelzett vezércikkben foglalt ostoba gyanúsításokat koreken visszutasítanám, egyszerűs-mind kijelentem, hogy az „Egyetértés” című némileg függetlenségi színezetű kormánypárti laptól sohasem fogok politikai erkölcsöt tanulni!

Székesfejérvár, 1894. dec. 5.

Tóth Arthur,

a székesfejérvári függetlenségi kör elnöke.

— **Utánzásra méltó példa.** A veszprémi egyházmegye több plébánosa, mint a „Veszprémi Hírlap” írja, elhatározta, hogy ezentul vasárnaponként a falusi iskolákban fejtegetik a népek az egyházpolitikai kérdéseket s megismertetik velők a kath. akció

legfontosabb teendőit. Horváth Károly br. veszprémi püspök ezen elhatározást jóváhagyta.

— **A kath. autonomia.** Minden bizonynyal a liberális katolikusok picike táborában irkálták össze azt a néhány nap előtt megjelent röpiratot, mely a kath. autonómiának a kormány szája ize szerint való létesítése mellett esinál propagandát. A „M. Allam” foglalkozva e röpirattal a következőket írja: „Simor Jánost egy parlamenti vezérkapacitás kereste föl az autonomia dogában. Simor János pedig e három pontban körvonalazta a kath. autonómiát: 1. átengedése a kath. autonómia központi tanácsa számára mindezen jogoknak, melyeket a kultuszminiszter, mint e legfőbb patronus megbízottja gyakorol, tehát a hármas kandidáció joga is a nagyobb javadalmakra; 2. átadása kezelésre a kath. eredetű összes alapoknak, tehát az egyetemi, a válás és tanulmányi alapoknak; 3. az iskolákra legalább oly jogkör, minőt a protestánsok autonómiájukból kifolyólag bírnak. Simor Jánosnak e határozott programjára az illető parlamenti nagyság akéut felelt, hogy ő csak a püspöki és káptalani javak ellenőrzését „komtemplálja” az autonómiával, a többiben pedig mindent hagyja a mostani stádiumában. Simor János pedig ezt felelte: „Köszönöm a jóindulatát, én majd csak magam ellenőrzöm a gazdaságomat, én nem lopom el senki vagyonát, csak az egyházat el ne lopják.” Az autonomia határait ma sem vonhatjuk sem szűkebbre, sem nem tágíthatjuk bővebbre, mert e három pontban minden bentfoglaltatik.

— **A nyitramagyei kath. kört** mint a H—k értesül, nagy megtiszteltetés érte. Mária Terézia főhercegnő ugyanis elfogadta a kör tiszteletbeli elnökségét.

— **A faddi kath. kör.** A székesfejvári kath. nagygyűlés napján a faddi katolikusoknak is maradandó nyomot hagyó szép napjuk volt. Ugyanis a nevezett napon volt a **faddi kath. kör** életbélépése. Nagy örömmel gyülekeztek a buzgó faddiak az ideiglenes helyiség falai között, hol Zányi György plébános, mint a kör elnöke lelkesítő beszédet mondott, melynek nyomai nem egy hamar fognak elmosódni. A beszéd tárgya volt: mit akarunk? mit nem akarunk? melynek keretében gyönyörűen fejtette ki a katolikusok törekvéseit és óhajait. Hisszük, hogy e kör az igazi katolikus szellem forrása fog lenni.

KÜLFÖLD.

— **A vatikánból.** A pápa Rampollai Ledochowski, Vincent. Vanutelli és Galimbert, biborosokat, kik a keleti egyházak ügyében tartott értekezleten részt vettek, gyűlésre hivta össze, melyben megállapították a gyakorlati eszközöket az említett értekezlet határozatának végrehajtására. E határozat egy legközelebb közzétendő apostoli konstitúció által szentesítetteti fog. Az említett biborosok azután is havonként összegyűlnek a pápa elnöksége alatt, hogy a konstitúció megtartása felett örökjének.

— **Ausztria.** Az osztrák képviselőház dec. 5-iki ülésében a halálbüntetés fentartása felett megejtett szavazás eredménye általános meglepetést keltett. A halálbüntetés fentartása mellett 148 és ellene 66 szavazatot adtak. A guillotine behozatala mellett csak az indítványozó, a demokrata dr. Kronawetter szavazott.

— **Németország.** A szocialisták vakmerőségükben olyan lépésre ragadtatták magukat, mely szinte páratlan a világtörténelemben. A német birodalmi gyűlés tegnapi megnyitását, mikor Lewetsov elnök befejezte megnyitó beszédét, mely a eszszárt magasztalta, az összes képviselők felállottak, de a szocialisták ilve maradtak. Erre óriási zaj keletkezett. A konzervatívok s a többi józanabb pártok is

viharosan követelték a szocialisták megrendezésbályozását, mire Singer szocialista képviselő (zsidó) kijelentette, hogy a szocialisták sohasem éltetik azt, aki a felforgató pártok elleni javaslatot helyesli, mert ez csak a szocialisták ellen van arányozva. Ismét leirhatatlan láрма támadt, melynek az elnök azzal vetett véget, hogy Singert rendreutasította.

— **Belgium.** A liberálisok a legutóbbi belga választások alkalmával a feletti dühökben, hogy hatalma teljesen megtört, azt a véskiáltást hangoztatták, hogy szocialisták majd le fognak számolni a katolikusokkal. A következmények evvel szemben azt bizonyítják, hogy a kath. többség nem engedi az amugy is gyenge szocialistákat tulsulyra vergődni. Tegnapelőtt a képviselőház 79 szavazattal 41 ellenében elvetette a szocialisták azon indítványát, hogy a politikai és esztrájkvétsége miatt elítéltek ammosztijja fontolóra vétessék. A szocialistákkal a liberálisora is szavaztak.

Telefon-jelentések.

A válság.

Budapest, dec. 7. (Saját tudósítók telefonjelentése.) *Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter ma délben Bécsbe utazott.* Utazása szorosan összefügg a válsággal.

A mai ülés folyamán **Bánffy Dezső** báró hosszasan konferált **Szapáry Gyula** gróffal, **Tisza Kálmán** pedig **Andrássy Gyula** gróf miniszterrel. A tanácskozások tárgyát természetesen a válság képezte.

A kormány ma is ahhoz ragaszkodik, hogy **Bánffy Dezső** legyen a jövő miniszterelnök, ne pedig az ismét kombinációba hozott **Khuen-Héderváry** gróf. Ha a kormánypárt a felekezet nélküliséget elejténe, akkor — úgy beszélték ma a képviselőházban akkor nincs kizárva az, hogy a magában már gyenge, szétziláló **kormánypárt fuziónál** **Szapáry Gyulával** (a kilépetekkel) vagy **Apponyival**.

Szilágyi Dezső szívósan ragaszkodik a felekezetnélküliséghez és kész **Tiszáék**kal ellenzékbé menni.

A mitől a liberálisok leginkább rettegnek, az **Kállay** és **Béni** jelöltége a miniszterelnökségre, mert **Kállay Béni elvi ellensége az egyházpolitikának.**

Az indemniyt a ház már hétfőn legkésőbb kedden megszavazza s a válság oly hamar fejlődik, hogy **Wekerle mindjárt az indemniy megszavazása után a nyilvánosság előtt is visszalép.**

A képviselőház ülése.

Budapest, dec. 7. (Saját tudósítók telefonjelentése.) Az ülés elején **Hegedűs Sándor**, a pénzügyi bizottság elnöke be nyújtotta a bizottság által elfogadott **indemniy-javaslatot.** A javaslatot a ház hétfői ülésének napirendjére tűzte ki az elnök.

Következet a földmivelésügyi költségvetés tárgyalásának folytatása.

Sághy Gyula nincs megelégedve a kormány közgazdasági politikájával. A kis földmives osztály pusztulásnak indult és a kormány nem gondoskodik sorsáról. A bürözőadó behozatalát sürgeti. A költségvetést nem fogadja el.

Vásárhelyi László politikai és közgazdasági szempontoknál támadja meg a költségvetést.

Horváthy József rendkívül határozott és ellenzék által nagy figyelemmel hallgatott beszédében első sorban a válság okaival foglalkozik. Azután a közgazdasági bajokra tér át s azok okát az aliberalizmusban, a manchester-rendszerben találja. Sürgeti országos bankok felállítását, melyek a kis osztálynak könnyen hozzáférhető hitelt nyújtsanak.

Polemizál Tisza István tegnapi beszédével s melegen pártolja a földmives párt, a néppárt alakulását.

Nem fogadja el a költségvetést. (Eljenzés balféll.)

Molnár Józsiás kikel a közös vámterület ellen. A nyers anyagokat olcsón viszik ki ma nap és feldolgozva drágán hozzák be. A kis gazda legfőbb baját a sok adó okozza. Beszél még a vám visszaélésekről is és végül kijelenti, hogy nem fogadja el a költségvetést.

Andrássy Gábor báró szerint a válság a földben van. Követeli a szőlőtermelés visszaállítását. Agriárusnak vállalja magát, de azért nem ellensége az iparnak.

Beszéde végén az ellenzék zajos tettszése mellett kijelenti, hogy: *A század végével sirba fog jutni azon svindler politika, mely a lelki téren is kétkulacsos, védvdmos politikát üz.*

Nem fogadja el a költségvetést. **Szalay Imre** tiltakozik az ellen, hogy a kormány erőszakosan beavatkozott az országos gazdaságyesület belügyeibe.

Gyürkó Abraham gróf az agrár érdekek elhanyagolásával vádolja a kormányt és valamint **Szalay**, úgy ő sem szavazza meg a költségvetést.

TÁVIRATOK.

Milán utazik.

— **Belgrad,** dec. 7. (Ered. táv.) **Milán** exkirály ma este Párisba utazik. Elutazásának célja az, hogy megkönnyítse a radikálisoknak a vízszatérést.

Egy polgármester meggyilkolása.

Párga, dec. 7. (Ered. táv.) **Mochetto**, Párga volt polgármesterét ma meggyilkolták. **Mochetto** 70 éves volt.

Zsaroló képviselő.

Páris, dec. 7. (Ered. táv.) **Dreyfus** Kamill képviselőt ma zsarolás miatt letartóztatták. **Dreyfuss** zsidó és azon **Dreyfuss** kapitány testvére, kinek hazaárulási afférje nemrég oly nagy port vert fel.

Zichy Nándor gróf és Jókai Mór.

Jókai Mór „Politikai divatok” című s már 1861-ben megjelent regénye karácsonyra új, diszes kiállításban jelenik meg. **Jókai** ezen regényéhez utóhangot írt, melyben érdekesen írja meg **Zichy Nándor** gróf fogadásának ismeretes történetét. **Zichy Nándor** gróf-1861-ben politikai cikket írt, melyben kimutatta, hogy **Schmerling** rendszere Magyarország kivihetetlen. A gróf a cikket a „Pesti Napló”-ban akarta közölni, de ennek akkori szerkesztője, **Kemény Zsigmond** báró ezt nem engedte meg. Ekkor a **Jókai Mór** által szerkesztett „Hon”-hoz vitte a gróf a cikket. Az ezentul történeteket így írja le **Jókai** fentemlített regényének utóhangjában:

Zichy Nándor — beszéli **Jókai** — előbb a Pesti Naplót kínálta meg ezzel az emlékirattal; de **Kemény Zsigmond**nak nem volt kedve a fejét az oroszán torkába bedugni; akkor aztán én hoztam hozta cikkét. Én közöltem azt barátaimmal; nagyon tetszett nekik. Szerző beleegyezésével valami keveset módosítottam rajta. (A módosítás szelídítés volt a kifejezésekben.)

szerző igen erősen bánt el az uralkodó politikai rendszer vezérfeijével. A memorandum egy számban jelent meg. Roppant „szencziót” idézett elő az olvasóközönség táborában.

Két nap mulva azonban egy jó barátom, kinek összeköttetései voltak a helytartóságnál, azzal a jó hírrel lepett meg, hogy „Pálffy Mária dühös reánk a Zichy Nándor gróf cikke miatt, s kiadta a parancsot, hogy katonai törvényszék elé kell bennünket állítani, s minket tönkelt három havi börtönrre ítélni.” (Schmerling alatt az volt a politikai divat, hogy a szerzőn kívül még a szerkesztőt is becsukták.)

En egy nagy plaidoyerre készülttem melyben napnál fényesebben bebizonyítottam, hogy gróf Zichy Nándornak tökéletes igaza van.

Ezt a beszédet, (ékes német nyelven) elő is adám a katonai törvényszék előtt, mely állt egy ezredesből, egy őrnagyból, egy századosból, egy főhadnagyból, egy alhadnagyból, egy őrmesterből, egy káplárból, egy írájterből és egy közbakából.

Ily szakértő bíróság előtt lehetetlennek hittem, hogy argumentumaim meggyőző hatást ne eszközöljenek.

Annál nagyobb volt aztán a meglepetésem, mikor az auditor kihirdette az egyhangulag hozott ítéletet.

„Egy esztendei tömlőc, nehéz vasban.”

Mi a kakkuk? mondtam én az auditornak; hisz a helytartó csak három hónapi fogságot kért ránk kimérni.

— Das übrige ist für die schöne Vertheidigung! Mondá nevetve az auditor major.

Azonkívül ezer forint bírság.

A bíróságot lefektette Zichy Nándor: de a börtönt bizony egyvált kellett leülnünk.

S a legszebb az volt az egész ítéletben, hogy nem sajtóvétségért lettünk ám elítélve! Nem valami politikai büntetést, hanem „közcsendháborításért.”

A börtönben pedig a katonák oly ember-ségesen bántak velünk. Elítéltekkel, a hogy csak magyar vendégszerető gazda bánhat a vendégével, szó sem volt „harminchárom fontos vasról, kezére, lábára.” Pompásan éltünk, soha életemben több szabadságom nem volt, mint fogságomban; egész nap látogatókat fogadtam, este kimentem vacsorálni a Svábhegyre, a porkolábot is elvittem magammal. Térparancsnokunk, a jó Haymerle, kívül-belül valóságos mintaképe volt egy magyar vicispánnak.

En egy héttel előbb kezdtem meg a fogságot, mint Zichy Nándor. Mikor aztán egy hét leteltével ő is bekerült, a derék Haymerle azonban feljött hozzánk (két egymással szomszéd szobában laktunk) egész udvariassággal felajánlani, hogy bármilyen kívánságai lesznek a fogoly urnak, azokat készséggel teljesíteni fogja.

Zichy Nándor azt az egyetlen kívánságát nyilvánította a térparancsnok előtt, hogy engedjék meg neki mindennap a börtönből kimehetni hajnali misére a templomba.

A jó Haymerle azt mondta, hogy erre az egyre nincs instrukciója a hadügyminisztériumtól; de majd kérdést fog intézni az iránt Bécsbe.

Megadták-e Bécsből e kegyes óhajására az engedélyt az én mélyen tisztelt fogolytársamnak? azt nem tudom; mert énnekem ő felsége legmagasabb kegyével elengedte a hátralevő fogházbüntetésemet, s Zichy Nándornak is csak az otthon töltött héttel kellett tovább szenvedni nálamnál. Ugy látom, hogy a nemességét is visszakapta. Hanem az ezer forintot nem adták vissza: az ojt maradt a csendháborítás által okozott károk megmentésére.

Városi és vidéki hírek.

— József főherceg hazajön.

József főherceg a közel jövőben Wörishöfent elhagyja s a karácsonyi ünnepeket családjá körében, Alesuthon fogja tölteni. A szükséges előkészületek megtétele végett Vécse e y báró főudvarmester már Alesuthra utazott.

— **Személyi hír.** Zichy Vladimir gróf ma délelőtt Várpalotáról Székesfej-

vára érkezett, és dr. Steiner Fülöp megyéspüspöknél szállott meg.

— **László főherceg tanulmányai**
László főherceg tanulmányait jelenleg ott-hon végzi Tanárai Rastavtoseh vezérkari százados, a ki az erdítésről és Jäger őrnagy, a ki a harsásatról tart előadásokat. A főherceg a vivásban gyakorolja magát s ebben máris nagy ügyességre tet szert. Vivómestere Lidomecky főhadnagy. László főherceg, a mint értesültünk nemskóra Dobner főhadnagy kíséretében Kis-Jenőre érkezik négy napi vadászatra.

— **Közigazgatási ülés a megyénél.** F. hó 11-én d. e. 10 órakor a közigazgatási bizottság ülést tart a megyeház kistermében. Ugyanekkor d. e. erdészeti ülés is fog tartatni.

— **Előljárási ülés.** A székesfejvári ipartestület tegnap d. u. 5 órakor Schlamadinger Alajos elnöklete alatt ülést tartott. Először is dr. Saára Gyula titkár tett jelentést a mult havi ténykedésről; utána pedig elintézték a folyó ügyeket. Mindezek befejeztével Puli Nándor volt szolga helyének betöltését intézték el. A kilenc pályázó közül választás alá hetet bocsájtottak, a kik közül Turi Sándort választották meg 21 szavazattal.

— **Halálozás.** Mély részvétellel vettük ma azt a gyászhirot, hogy Bohácsék Rezső, Esterházy Ferenc gróf deveseresi uradalmának erdőmestere s volt 1848—49-iki honvédtiszthelyettes tegnap délelben elhunyt. A boldogult a mult hó 17-ikén jött Esterházy Ferenc gróf kíséretében Deveserről Székesfejvárra, hogy itt részt vegyen a katolikus nagygyűlésen. A nagygyűlés után vissza akart utazni Deveserre, de a Gondviselés másképen intézte. Bohácsék meghűlt, tudóbajt kapott s a helyett, hogy hazamehetett volna családjá körébe, le kellett feküdnie. Így ápolták három hétig nagybátyja, Benedek Ferenc kanonok házában, hol a leggondosabb ápolásban részesült. De minden orvosi tudomány és a legfelalozóbb ápolás hiába való volt. A beteg egyre rosszabbul érezte magát s már néhány nap előtt felvette a haldoklók szentségeit. Tegnap délelőtt hirtelenül igen rosszra fordult állapota s déli 12 órakor már a halál beálltát konstataálták.

A boldogultat ma délelőtt 8 órakor Miller J. káplán beszentelte a halottas házában s 11 órakor vasuton Deveserre szállították a hol holnap délután fél 4 órakor örök nyugalomra helyezik. Bohácsék halála nemcsak mély gyászba döntötte szerető családját és nagyszámu rokonságát, hanem, szélesebb körökben is nagy részvételt kelt, mert a boldogult nemcsak a legjobb családapá volt, hanem egyenes nyilt jelleménél fogva a társadalomnak is kedvelt alakja és egyházának valamint hazájának hű fia volt. Esterházy Ferenc gróf annyira szerette, hogy betegsége idejében több ízben meglátogatta és állapota után tudakozódott. Ö. v. f. n.

Elhunytáról családja a következő gyászjelentést adta ki:

Öz. Bohácsék Rezsőné, született Benedek Katalin egy a saját, valamint gyermekei és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti forrón szeretett felejtethetlen férje, *Bohácsék* Rezső uradalmi erdőmester, s volt 1848/49-iki honvéd tiszthelyettesnek, f. hó 6-án déli 12 órakor a haldoklók szentségeinek ajtatos felvétele után életének 66-ik, boldog házasságának

35-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei f. hó 7-én d. e. 8 órakor fognak Székesfejvárról a halottas háznál beszenteltetni s onnan a magyar államvasuton Deveserre szállítatni, hol a megboldogult drága tetemei f. hó 8-án d. u. 1/4 órakor fognak a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint örök nyugalomra tétetni. Székesfejvár, 1894. december 6-án. Aldás legyen drága porai felett! Bohácsék Gizella férj. Szabó Antalné, Bohácsék Rezső erdőtiszt, Bohácsék Janka és Bohácsék Józsa az elhunyt gyermekei. Szabó Gizella, Szabó Szilárd, Szabó Sarolta, Bohácsék Janka, az elhunyt unokái. Nagybátyja: Benedek Ferenc prépost-kanonok. Szabó Antal urad. gazdatiszt mint vő, Bohácsék Rezsőné szül. Tischler Aranka mint meny.

— **Iparosaink panasza.** A székesfejvári ipartestület még a mult hó 8-án átirát Fejermegye alispánjához s az országos vásárok idejében utonállók által történő fosztogatások ellen erélyes óvintézkedéseket kért. A megyei közigazgatási bizottság tárgyalván e kérelmet, a főispán felszólására az életbiztonságra vonatkozó átiratot intézett a VI. ker. csendőrpáncsnoksághoz, kérve azt, hogy a vagyon- és életveszélyes állapotokat esetleg kettős járőrök által megszüntesse. A csendőrpáncsnokság feleletül erre jelentésben kimutatta, hogy a fosztogatások a város területén kívül történnek. A jelentés zerint az iparosok panaszára egy. az okt. 1. és 22-iki országos vásár alkalmával kőbor cigányok által történt utonállás adott okot. Azt a tény is konstataálja a jelentés, hogy Székesfejvárra a csavargóknak és kőbor cigányoknak egy szólnán menedék helye és számtalan-nak tapasztalható, hogy a csavargók egészen korlátlanul járnak-kelnek és koldulnak a városban, nemritkán részegen és botrányokat okozva. A kőbor cigányok meg sokszor tüntetőleg heneccnek a csendőrlaktanya előtt s lármázva járják be a várost. Az állapotok szóval olyanok, mintha Székesfejvárról a rendőrség csak névleg léteznék. Ilyen körülmények között — mondja a jelentés — nem is csuda, ha a fent tárgyalt rablás, utonállás és lopás elkövetett és még az sem volna csuda, hogyha Székesfejvárra környékén még több hasonló bűncselekmények is elkövetődnének, mivel szám-bavehető rendőrsége e városnak nincs, a rendőrkapitányságnak minden szorgalmazása pedig azon irányban, hogy a rendőrség a szükséghez mérten szerveztetné, a közgyűlés közönyön megtörik.

— **Amerikai levél.** Ismert egyen volt városunkban Hegedűs József, a ki képviselőválasztások alkalmával mint főkortes éltette a kormánypartikat. Nem tetszett neki Székesfejvárról az élet, kiment egész családjával Amerikába, a hol nem mehet rosszul a dolga. Erre enged következtetni azon levél, a melyet tegnap kapott Észak-Amerikából Havranék József polgármester; e levélben ugyanis arra kéri Hegedűs a polgármestert, hogy 4 frt. 60 kr. paskum-kaucióját a küldje utána Amerikába, hanem adja Szatmári József helybeli lakosnak.

— **Nagyon furcsa megcsuszás.** A hatodika és betédike közötti éjjel 12 óra után egy intelligens fiatal ember a püspöki palota egyik ablakát beütötte s ezután, mint a ki jól végezte dolgát, tovastett. Az éjjel cirkáló rendőrség nesztétte a dolgnak, a fiatal ember után ment s kérdésre vonta az illetőt tértéért. Az elegáns úri ember azt mondta, hogy elcsuszott s így véletlenül átütötte az ablakot. Nagyon furcsán kellett megcsuszni szegénynek, hogy a láncoklón keresztül képes legyen beverni a magasan levő ablakot. Amde mivel monadták, hogy elcsuszott, hát legyen úgy, mert nem akarjuk föltételezni egy intelligens úri emberrel, hogy józan fejtel, komoly elhatározással ilyen tette képes legyen.

— **Exarits lakósváltogatása.** Exarits János tegnap reggel 5 órakor hagyta el városunkat s Szegedre ment három testőre: két börtönőr s a börtönőr-mester kíséretében. A székesfejvári törvényszék a kir. ügyész indítványára kimondotta felette: „Nincsen számodra hely.” Ugyanescak a szo-

gedi törvényszék illetékes a lopás büntetvével terhelt Grünhut Lajos, továbbá az orgazdaság büntetvével terhelt Grünhut Jetti, Breuer Ede és Csizsár Imre elleni büntésvizsgálati ügyben, mert a vizsgálat folytán kiderült, hogy a Reichard-féle betörést egy ember nem követhette el. Különösen szüksége volt einkostársakra Exaritsnak a lopott értékekért értékesítésekor s itt a gyanu első sorban Grünhut Lajost éri. Minthogy Exarits ellen, akit a Reichard-féle lopás, tagadása ellenére alaposan terhel, a szegedi törvényszéknek már májusban vizspátot indítottak több rendbeli lopás miatt, az azért a megelőzés elve alapján a törvényes gyakorlat értelmében ez ügyben dönteni a szegedi törvényszék van hivatva.

— **Halálos esés.** Láncos Péter velencei lakos az erszágoton kocsijával hazafelé ballagott Láncos, a ki többet ivott, mint kellett volna oly szerencsétlenül esett le a kocsiról, hogy szörnyet halt.

— **Népesedési mozgalom.** Székesfejérvár területén november 25-ikétől december 2-ig született ölte 11 gyermek, köztük törvényes 4 fi és 6 nő, törvénytelen pedig 1 nő. Halva született 2 fi. Ugyan ezen időben meghalt 2 fi és 6 nő, összesen 8 ember mulja, hogy a születések száma hárommal mulja felül a halálozásokót. A halottak közül 3 egy éven alul, 1 pedig 70 éven felül volt. Mint halálok szerepel tuberkulózis és erőszakos halál 1—1 esetben.

— **Pusztít a kanyaró.** Felesuth és Sárhögárd községekben a kanyaró járvány-szerűleg fellépett.

— **Megtalált gyermek.** Emleltük már hogy Hegedűs István 13 éves fia, nyomtalanul eltűnt s az előjáróság a körözést rendelte el. A körözés nem volt eredménytelen mert a ma az előjáróság jelenti, a gyermek már megvan.

— **Elítelt tolvaj inas.** Lendvay József szabaddbattyányi illetőségű, urasági inas urának, Diek Jánosnak a szobájából, a hova hamis kulcs segítségével ment be, ellopott az év július havában egy látesövet és egy arany óráit láncostul. A budapesti törvényszék a napokban tartott végtárgyaláson Lendvayt lopás vétsége miatt 7 havi börtönrre ítélte 2 havi vizsgálati fogságának beszámításával. A vádlott s az ügyész az ítéletben meggyűgödtak s így az ítélet jogerős.

* **Szülők figyelmébe.** Egy jelesen képzett (nómetországi) felsőbb leányiskolai okleveles tanítónő mérsékelt díjazás mellett tanít zongorázni, ugyszintén polgári iskolát végzett kisasszonyoknak a német és francia nyelvből társalgásilag alapos oktatást ad. Cím megdundható lapunk szerkesztőségében.

* **Asztalosok figyelmébe.** Egy jó felszerelésű asztalos-műhelyből két munkásra való igen jókarban levő mindenféle asztalos-szerszám jutányosan eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

* **Egyházi szerek, műhímzések** templomi és egyesületi zászlók, miseruhák keresztuti- és oltárképek, csillárok, féhéreneműek, kegytárgyak, képek és könyvek beszerzésére ajánljuk Szücs és Társa, a bibornok-érsek és Magyarország hercegprimásának udvari szállítót. Budapest, IV. Kossuth-Lajos-utca. Árjegyzékeiket kívánatra bérmentve küldik.

Irodalom és Művészet.

— **Üdülés órái.** (Tanulmányok. Manning bibornok után magyarította Cziklay Lajos. A halhatlan emlékü biboros számos irodalmi művei közt megjelenésre névze utolsó a magyar fordításban most előttiünk levő kis kötet, de irodalmi értékre névze a

legelsők közt foglal helyet. Egy vallásos, komolyan gondolkodó elme és melegen érző kedély szől hozzánk azon tizenegy elmefutatóból, melyekben ragyogóan áll irta meg Manning nézeteit a becsületéről, jellemzőségről, népszerűségről, önszeretetről, pletykáról, a negyedik rendről, a kritikuskokról s a batorságról s a kath. irodalmat buzgón művelő Ciklay Lajos nagy hálára kötelezte a magyar olvasó közönséget, midőn az Angliában s egyáltalában Nyugat-Európában nagy tetszéssel fogadott munkát magyarra fordította. Melegen ajánljuk tehát a különösen karácsonyi és újévi ajándéknak alkalmas könyvet a művelt olvasóközönség figyelmébe. A „Hunyadi Mátyás” intézet által esinosan kiállított 114 oldalra terjedő kötet ára egyszerű kötésben 1 frt, diszkötésben 1 frt 50 kr. Megrendelhető a fordítónál. (Budapest, IV. sötéca 18.)

— **A kath. hírlapirodalom.** A „Nyitramegyei Szemlé”-nek tulajdonjoga a lap eddigi jeles szerkesztőjének, dr. Tóth Jánosnak tulajdonába ment át s így a lap jövőre jelentékenyen megnagyobbodva fog megjelenni.

— **Irodalmi pályázat.** A „Fejérmegyei Tanítótestület” központi bizottsága a munkakévd fokozása s az önművelés emelése céljából az 1894/5. együleti évre a következő pályakérdéseket tűzte ki:

1. Micsoda körülmények hatnak károsan az iskolai életben a gyermek testi és szellemi fejlődésére s miképp mellőztessenek azok?

2. Hogyan tanítsuk a méter-mértékeket, hogy azok tudása maradóan legyen?

A bir. bizottság által abszolút becsünetek talált dolgozatok 1—1 drb. 20 koronás arannyal lesznek megjutalmazva. A jelölés levélkével ellátott s *idegen kézzel írt* dolgozatok legkésőbb 1895. május 1-ig alulírt elnökhöz küldendők be. Sz.-Fejérvárt, 1895. dec. 1-én. *Szürbek József*, tant. elnök.

— **Új divatlap.** Jövő év január hó 1-étől „Az Évszak” cím alatt egy új magyar divatlap jelenik meg Budapesten, mely dus tartalmánál, tetszetős és esinos kiállításánál fogva nemcsak vetekedni fog a már létező magyar divatlapokkal, hanem azokat minden tekintetben felülmulja. A lap szépirodalmi része a legjelesebb magyar íróktól fog közleményeket hozni és célja a külföldön megjelenő sok divatlapot hazánkából kiszorítani. A lap kiadója Grillo Károly esász. és kir. udvari könyvkereskedése. Budapesten Dórottya utca 2. sz.

— **Színház.** „A libapásztor”, Lukácsy Sándornak operetteje tegnap nagyon üres ház előtt került színtre. Az operette meséje botrányosan sovány s a mellett impertinens módon üz gunt a kath. egyházból. A második felvonás egy apácák tanítótétének beléletét rajzolja tele blaszfómiaival és tudatlansággal. A darab a XV. század elején játszik és valamelyik zárdanővendék kuplét énekel, melyben — Zolát magasztalja! Az operette zenéje eléggé ügyes s az előadás is a jobbak közé tartozik. A szereplők közül kiemeljük S á g h y n é t (Noémi du Chatel), Komlósy Ilonát (Marie du Albion), Posfai Ellát (Fanchette), L ó v a y Bertát (Lajos Artois). Bartókot (Pierre) és Szilágyit (Harald lovag). — b —

— **A színház jövőheti másora.** Szombat 8-án délután 3 $\frac{1}{2}$ órákor félhelyárral: „Elátkozott herceg”, este rendes helyárral, itt először: „A napraforgó”. — Vasárnap 9-én délután 3 $\frac{1}{2}$ órákor félhelyárral „Próbaházasság”, este 7 órákor rendes helyárral „Fenelányok”. — Hétfőn 10-én „Bánymester” harmadszor. — Kedden 11-én „Armány és a szerelem” Schiller drámája. — Szerdán 12-én „Charley névje” másodsor. — Csütörtökön 13-án „Üdvöske” operette Bácskai

Julcsával. — Pénteken 14-én „Két drva” félhelyárral. — Szombaton 15-én „Párisi élet” operette Bácskay Julcsával.

Szerkesztői üzenetek.

— **Gh. Zs. Nagy-Sír.** Karácsonra és új évre is igen szívesen vennék egy-egy rövidkét. A hokidélési határidő dec. 16. ill. 25.-ika. Üdv. — **V. A. Galántha.** Vettik és adni fogjuk — Csudálkozó. Soh se csudálkózzék azon, hogy valaki egészségesen Budapestre utazik, ott megbetegszik, erről táviratban értesíti a törvényszéket, mely épen törvényt készít föltöte úni, és esütőtökön friss egészséggel hazatérve józilian vacsorál barátai körében. Az ilyen szimulált betegség nem ugyan új, de kipróbált módja a törvény kijátszásának és jó eszköz arra, hogy valaki ideglenesen monoküljön a törvény szigorú paragrafusai elöl. Node vizsgálja őnt az a tény, hogy a kir. ügyész és a bírói kar teljesen független nemcsak a kormánytól, hanem a vármegyezháttól is és szigorú, de jól megérdemelt büntetést fog mérni a szegény betegre.

Közgazdaság.

— **A déli vasút államosítása.** Megirtuk, hogy a monarchia két kormánya között tárgyalások folynak, hogy egyöntetűleg megállapítsák azt az ajánlatot, melylyel majd a déli vasut elé lépjenek. E tárgyalások keretén azonban nem olyan szőlesek, mint azt eleintén hitték. Inkább minden jel arra mutat, hogy a két kormány mindaddig nem bocsátkozott be az államosítási akcióba, míg annak pénzügyi következeit alaposan meg nem vizsgálta. Valószínű tehát, hogy az osztrák és magyar kormány nagy vonásokban megállapította a déli vasutnak teendő ajánlatot. Ebben a megállapodásban van egy-két pont, melyet különféleképen lehet magyarázni, és most ezekre vonatkozólag folynak a tárgyalások. De a véleménykülönbségek nem érintik a dolgot magvát és egyáltalában nem kétséges, hogy ezeket mihamarabb el fogják látni. A mint ez megtörténik, a déli vasut kiküldöttéi régtön egy újabb tanácskozásra hívják össze.

— **A cukorgyár.** Egy előkelő iparcég a városi és megyei érdekeltség közben jöttével elhatározta, hogy a városban egy elsőrangú cukorgyárat létesít, mely naponként 8—10 ezer métermázsa cukorrépat dolgozna fel. Azon nyájas olvasóinknak, a kik kíváncsiak arra, hogy melyik város is kapja a cukorgyárat, megsugják, — hogy a megyeházában valahogy meg ne halhassák, — hogy ez a város *Arad*.

— **Az államjegyek bevonása.** Az államadósságok ellenőrzésére kiküldött osztrák bizottságnak hivatalos jelentése szerint 1894. november végeig a 312 millió forint összegben függő adósságot képező államjegyekből 51.454.313 frt összegű egyforintos, ötförintos és ötvenforintos államjegyeket vontak be a forgalomból és semmisítették meg. E szerint az államjegyek forgalmi összege a jelzett időponban már csak 260.545.685 forintot tett ki. A mi különösen az egy forintos államjegyeket illeti, ezekből 1894. november hó végeig 19.762.360 darabot vontak be a forgalomból.

— **Betiltott marhabevitel.** A f. hó 24-én megtartandó martonvásári vásárra szarvasmarhát hajtani nem szabad, mert a szarvasmarhák közt a ragadós tüdőlob gyanujelei mutatkoznak.

— **Fejérmegyei buza a budapesti gabonapiacon.** A budapesti gabonapiacon eladatott dec 5-én: 2200 mm. 7-97 k. 6-80 frt. 800 mm. 70 k. 6-75 frt. — Dec 6-án: 100 mm. 81 k. 6-85 frt. 800 mm. 80 k. 6-80 frt. 100 mm. 70 k. 6-70 frt. 3 hóra.

— **Székesfejérvári piaci árak** 1894. december 7-én:

Gabona: buza 5-90—6-00; rozs 5-50, 5-55; árpa 6-00—6-10; zab 5-30—5-50; kukorica 5-30—5-40; esűves kukorica 2-80—2-90 frt; bab 8-50—8-70 frt métermázsként.

Hízott sertés: könnyű 28—30; nehéz 31—32 kr. klg. eleven súly szerint. Borju: könnyű 28—29; nehéz 32—36 kr. klg. eleven súly szerint.

Lakást keresek.

A tavaszra, 5—6 szoba
mellékhelyiségekkel,
kert és 1 lóra való
istálló.

Herendi

szállásmester.

MÁRIÁN GYÖRGY

könyvnyomdája

Székesfejérvár, Szent-István-tér 1.

A KÖZELEDŐ UJ-ÉV ALKALMÁRA AJÁNLJA
A LEGSZEBB KIALLÍTÁSÚ

LITHOGRAFÁLT

NÉVJEGYEKET!

Készít továbbá mindenféle

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT

tiszta és izléses kivitelben

a legolcsóbb áron.

Nagy alkalmi vétel!

Van szerencsém tudatni, hogy a mult évnél is nagyobb arányú *realis* karácsonyi eladásom különféle női-divatkelmékből már megkezdődött, és pedig:

Dupla széles Loden	kelme eddigi ár 40 kr., most csak 25 kr. mtrje
" " Diagonal	" " " 70 kr., " " 33 kr. "
" " ang. Cheviotte	" " " 80 kr., " " 40 kr. "
" " Diagonal Camgarn	" " " 90 kr., " " 44 kr. "

Kitűnően mosható divat barchet eddigi ár 35, 40, 50 és 70 kr., **most csak 20, 25 és 30 kr. méterenként.**

Nagy raktár téli kendőkből, futó és nagy szőnyegek, nemkülönben Chiffon, vászon és asztalnemüekből.

Kérem t. Czimedet áruházamat meggyőződés czéljából megtszteni és egy kis vétel befogja bizonyítani, hogy a **helybeli** piacon még eddig **nem létezett olcsó árban** lehet nálam vásárolni.

Óriási raktár legdivatosabb női- és gyermek-kabátokból.

Dús választék valódi Caracüll gallér- és szőrme-árúkból.

Maradok tisztelettel

DEUTSCH MANÓ és FIA.

Selyem- és szövet-maradékok minden elfogadható árért eladatnak.

HEKSCHER JÓZSEF bankár és váltóiroda tulajdonoshoz Hamburgban.

Főnyeremény
esetleg
500,000 márká.

Szerencsése
hirdetmény

A nyereményekért
Közösséget
váltási az állam

Meghívó ama NYERÉS-ESEMÉNYEK (Chance-Ök)
részvételre, melyet a HAMBURG állam által
biztosított nagy

PÉNZ-LOTTO

nyújt és a melyen

10 millió és 868.900 márkát

okvetlen nyerni kell.

Ezen előnyös PÉNZ-LOTTO nyereményei lávén tervezés-
rúleg csak 110.000 sorsjegy, a következők:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500.000 márká.

Pámiata 300.000 márká	46 nyeremény á 5000 márká
1 nyeremény á 200.000 márká	106 nyeremény á 3000 márká
1 nyeremény á 100.000 márká	206 nyeremény á 2000 márká
2 nyeremény á 75.000 márká	713 nyeremény á 1000 márká
1 nyeremény á 70.000 márká	1320 nyeremény á 400 márká
1 nyeremény á 65.000 márká	20 nyeremény á 300 márká
1 nyeremény á 60.000 márká	130 nyer. á 200, 150 márká
1 nyeremény á 55.000 márká	3394 nyeremény á 150 márká
2 nyeremény á 50.000 márká	6994 nyer. á 131, 100, 98 márká
1 nyeremény á 40.000 márká	6846 nyer. á 69, 42, 20 márká
8 nyeremény á 20.000 márká	Egészbe 55.400 nyeremény
21 nyeremény á 10.000 márká	

néhány hónap letele alatt 7-szeri felszüksás mellett
biztosan törünk.

Az 1-86 oszt. főnyeremény 50.000 márká, a 2-ik
oszt. 55.000 márká, a 3-ik oszt. 60.000 márká, a 4-ik
oszt. 65.000 márká, a 5-ik oszt. 70.000 márká, a 6-ik
oszt. 75.000 márká, a 7-ik oszt. 200.000 márká, és a
300.000 márkás melléknyereményvel, esetleg 500.000
márkára emelkedhetik

Az 1-86 hivatalosan megállapított sorsuzásért
egy egész eredeti sorsjegy csak 3.50 kr.
egy fél eredeti sorsjegy csak 1.75 kr.
egy negyed eredeti sorsjegy csak 90 kr.

A megjelölt sorházás után a résztvevők mindnyájan minden felszüksás mellett
azonnal megkapja a hivatalos huzati listámat.
Az állam kísérelve állított sorsolási tervezet, mely a
betétközlői és a nyeremények elosztásáról a 7-ik osztályban
felvilágosítást nyújt, kívánatra ingyen küldöm meg
és pedig előre.

A nyeremények kifizetése és szádküldése az érde-
keltek részére közvetlen általam eszaktörölhetik pontosan
és a legszigorubb titoktartás mellett.

Megfendelésüket postaküldeményvel vagy levél útján kérem.
Közellévén a huzások ideje, a megrendelésekkel
azonnal bizalommaljesen forduljanak, legkésőbb

1894. december 13-ig

ORGONA-GYÁR.

RIEGER TESTVÉREK

BUDAPEST, VII. KERÜLET, GARAY-UTCA 49. SZ.
(SAJÁT HÁZÁBAN.)

Az orgona-gyár főnöke Jägerndorfban.

Ezen gyár jó és olcsó templomi orgonákat szállít elismert művészi kivittel. Magyarországon a gyár 20 éves fenállása óta több mint 150 új orgona építettett, melyek közül kiemeljük: Budapest főplébánia, lipótvárosi bazilika, kapucinus-templom, angolkisasszonyok temploma, tót evang. és német ref. templom, a szepesváraljai és besztercebányai székesegyházak; továbbá Rózsahegy, Selmezbánya, Kőrmöczbánya, Igló, Sátoralja-Ujhely, Órmező, Kőszeg, Sopron, Szász-Sebes, Modor, Breznóbánya, Késmárk, Liptó-Szent-Miklós stb.

Több mint 300 orgonát szállítottuok, azok között igen gyönyörű szerkezeteket Ausztriába és más államokba.

Orgona katalógusok ingyen.

Székesfejervár,
Iskola-utca, saját ház.

Dr.
**Huszár
Adolf**
fogorvos

Foguzás,
plombálás,
műfogak.

Foguzás,
plombálás,
műfogak.

Rendel: **delelőtt**
8—12. d. u. 2—6.

Schubert és Schlesinger

DIVATÁRUHÁZÁBAN

az idénnyel visszamaradt több ezer mtr.

selyem, ruhakelme és mosóárú

maradék,

poton áron jön eladásra.

Előre haladott idény miatt
a még raktáron levő confectio árut **beszerzési áron alul** bocsátjuk eladásra.

Óriási occasió!
Fekete egész selyem mintázott legujabb minták 1 frt. 25 kr.

Tiroler loden duplaszélés; ezelőtt 75 kr.	most méterje 28 kr.	Szintartó mosóparget; ezelőtt 40 kr.	most méterje 22 kr.
Camgarn Cheivot, duplaszélés; ezelőtt 80 kr.	most méterje 32 kr.	Szerb vásznak remek kivitelben; ezelőtt 65 kr.	most méterje 28 kr.
Beszövítt Camgarn, tisztagyapju; ezelőtt 95 kr.	most méterje 38 kr.	Francia á Laine; ezelőtt 1 frt 20 kr.	most méterje 35 kr.
Tiszta gyapju diagonál-kelme; ezelőtt 1 frt 20 kr.	most méterje 46 kr.	1 vég 30 rőfös cérna damask-esinvat; e. 19 frt 50 kr.	most 1 frt 25 kr.
Angol Cheivot, 120 cm széles ezelőtt 1 frt 40 kr.	most méterje 58 kr.	1 v. jóm., valódi Schroll-schiffon; e. 12 frt 50 kr.	most 7 frt 25 kr.
Casan, sima és mintázott; ezelőtt 1 frt 25 kr.	most méterje 52 kr.	12 drb. damask cérna-törülköző; ezelőtt 7 frt 20 kr.	most 3 frt 80 kr.
Cosmanosi parget, legszebb mintákban; e. 50 kr.	most méterje 28 kr.	1 vég szinescérna ágyhuzat; ezelőtt 10 frt 50 kr.	most 6 frt 25 kr.

Schubert és Schlesinger

divatáruháza

SZÉKESFEHÉRVÁROTT. (Alapítotott: 1853.)

Vidéki megrendelések különös figyelemben részesülnek. — Vidékre mintákkal készséggel — bérmentve szolgálunk.

Saját műterem női toilettek elkészítésére és mennasszonyi kelengyékre.

Nyomatott Márián György könyv- és műnyomdájában Székesfejervárott.